

YEDİKITA

AYLIK TARİH VE KÜLTÜR DERGİSİ
EKİM 2019 - SAYI 134

ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Adına Sahibi AHMET TEMİZ
Yayın Yönetmeni (Sorumlu) KEMAL ERKAN
Yayın Editörü AHMET APAYDIN
Editörler VEYSEL SEKMEN - R. KEMAL SUBAŞI
TUNAHAN KANICI - EMRE BOYACI
Yayın Danışmanları SELMAN SOYDEMİR
İBRAHİM COŞKUN
Tasarım SÜLEYMAN KÖKLÜ
Kurumsal İletişim İSMAİL GÜR - KEMAL AYDIN
MURAT SAFRAN
Reklam HÜSEYİN GÜNEY
Web AURORA BİLİŞİM
Hukuk Müşaviri Av. ALİ ÇAVUŞOĞLU

KÜTÜPHANE VE ARŞİV

Çamlıca Araştırma Kütüphanesi
www.camlicalibrary.org

YÖNETİM YERİ

Alemdar Mah. Divanyolu Cad. İncili Çavuş Sokak No 9A
Sultanahmet - Fatih / İSTANBUL

BASKI VE CİLT

Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No 52
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Matbaa Sertifika No 16384

YAYIN SÜRESİ-TÜRÜ

Aylık-Yerel Süreli
ISSN 1308-5379

AVRUPA BAYİİ

ENDER GMBH, Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel. +49 221 690 58 90 - Fax. +49 221 690 589 29
avrupa@yedikita.com.tr

BATI AVRUPA BAYİİ

Çamlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland info@camlicakitap.nl / www.camlicakitap.nl

YEDİKITA Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergiye gönderilen yazılar, yayınlansın yahut yayınlansın iade edilmez. Dergimiz yazılar üzerinde gerekli müdahaleyi yapma hakkına sahiptir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Dergide yayınlanan yazı ve reklamların her türlü mesuliyeti yazarlarına ve sahiplerine aittir.

İRTİBAT VE ABONE

0850 811 9 811
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad.
No: 52 Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
abonemerkezi@camlicabasim.com
Yazı İşleri (0212) 657 88 00 - 7103
WhatsApp Hattı 0530 285 38 04

ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Ziraat Bank IBAN TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
Akbank IBAN TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18

yedikita.com.tr editor@yedikita.com.tr

f i t y / yedikitadergisi

Yedikitadan...

N

akış nakış dokunan Osmanlı şehirleri, yavaş yavaş yok oluyor. Bu kayboluş hikâyesinde başı çeken şehir ise İstanbul... Asırlarca Osmanlı saltanatını uhdesinde taşıyan İstanbul, “şerefli kubbeler ve narin minareler beldesi”nden “menfaat âbideleri”nin yükseldiği bir şehir konumuna düştü.

Ecdadın tabiata uyumlu inşa ettiği âbideleri, çeşmeleri, hastaneleri gölgeleyen kibirli yapılar, dışı gösterişli gözükse de içi kan ağlayan binalar, şehrin sadece silüetini değil; doğasını, iklimini, kimyasını bozmaya devam ediyor...

Bu ay, İstanbul'un bilhassa son asırda yaşadığı “kör kazma” zihniyetini, şehirleşme anlamındaki vahim durumunu gözler önüne sermek; ecdadın emanet bıraktığı Osmanlı İstanbul'una en azından vefa borcumuzu ödemek için bu dosya mevzusunu ele aldık.

İki farklı çalışmadan müteşekkil kapak mevzumuzun ilk kısmı; Tunahan Kanıcı tarafından kaleme alınan, fetihten günümüze İstanbul'un imar tarihinde kısa bir seyahate çıkaran girizgâh yazısı... İkinci kısımda ise bu makaleyi destekler mahiyette şehir

kültürü üzerine yüzlerce araştırması bulunan Arkeolog Nezh Başgelen'le yaptığımız doyurucu bir sohbet sizleri bekliyor...

Dedelerinin mirasına sözde değil özde sahip çıkan torunların yaşadığı ve yaşattığı şehirler temennisiyle, iyi ve istifadeli okumalar dileriz. Gelecek sayımızda görüşmek üzere...

içinde

s.6
AYIN GÜNÜ
MEHMED ŞEVKİ

s.8
MALUM OLA Kİ!
EMRE BOYACI

s.10
RESİMLİ TARİH
AHMET APAYDIN

s.12
**DÜN NEYDİ BUGÜN NE?
SURIÇİ'NİN SÜSÜ
ALAY KÖŞKÜ
BUGÜNLERDE
EDEBİYAT MÜZESİ**
YASIN ODABAŞI

s.18
**TARİHİN
UNUTULMAZ
GEMİLERİ**
İLKER DOĞAN

s.25
BERCESTE

s.26
**NAKIŞ NAKIŞ DOKUNAN ŞEHİR,
YAVAŞ YAVAŞ YOK OLUYOR!**
**OSMANLI
İSTANBUL'UNUN
SONU**
TUNAHAN KANICI

s.38
**OSMANLI
İSTANBUL'U,
YAŞAYAN
DOKULAR
MANZUMESİDİR**
RÖP: TUNAHAN KANICI - EMRE BOYACI

kiler

s.52

ANIN HİKÂYESİ

TUNAHAN KANICI

s.54

DEĞERİ KIRATLA ÖLÇÜLEN TEMİZLİK FERÂŞET-İ ŞERİFE

FATİH KARABOĞA

s.62

TARİH AMBARI

MUSTAFA DEDELER

s.64

FRENK MAHALLESİNDE YOĞURT SATMAK

AHMET SARBAY

s.70

İSİMDEN MÜSEMMA YA

MEHMED BAĞ

s.72

TARİHTEKİLER

EMRE BOYACI

s.76

TESTGÂH

AHMET SARBAY

s.78

BULMACA

SELMAN ASLAN

3 EKİM 1990

ALMANLAR YENİDEN BİRLEŞTİ

İkinci Dünya Savaşı'ndan mağlubiyetle ayrılan Almanya'dan geriye, harabeye dönmüş bir ülke kalmıştı. Savaştan sonra ise ikiye bölünen Almanya'nın doğusu Sovyet güdümünde, batısı ise Amerika'nın liderliğindeki Batı Bloğu'nun kontrolündeydi. Farklı ideolojilerle yönetilen bu iki devlet, ancak 45 yıl sonra birleşebildi...

8 Mayıs 1945

Almanya, İkinci Dünya Savaşı'nda yenilerek kayıtsız şartsız teslim oldu.

5 Temmuz 1945

Almanya; Amerika, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Fransa'nın işgalinde dört farklı idarî bölgeye ayrıldı. Berlin'de de durum aynıydı.

23 Mayıs 1949

Amerika, İngiltere ve Fransa'nın kontrolündeki Almanya'nın batı bölgeleri birleşti ve Batı Almanya (Federal) Cumhuriyeti kuruldu.

7 Ekim 1949

Yayılmacı bir politika izleyen Sovyetler Birliği buna cevaben kendi güdümünde Doğu Almanya (Demokratik) Cumhuriyeti'ni kurdu. Soğuk savaş başlamış, dünya iki bloğa ayrılmıştı. Doğu Bloğu'nun kontrolü (sonradan Varşova Paktı) Sovyetlerde, Batı Bloğu ise (sonradan NATO) Amerika'nın güdümündeydi.

16 Ağustos 1961

Doğu Almanya, vatandaşlarının Berlin'in batısına kaçmalarını engellemek için 46 km uzunluğundaki meşhur "Berlin Duvarı"nı ördü. Bu duvarı geçmeye çalışan yüzlerce insan, vurularak öldürüldü. Batı'da buna "Utanç Duvarı" ismi verildi. Duvar, soğuk savaşın da sembollerinden biriydi.

9 Kasım 1989

Doğu Almanya hükümeti, Berlin Duvarı'nı kaldırma kararı aldı. Bunu duyan her iki taraftan yüz binlerce insan, duvara akın etti ve yıkıma başladı. Çöküşün eşiğine gelen Doğu Bloğu da yıkılmak üzereydi.

3 Ekim 1990

Doğu ve Batı Almanya arasında yapılan görüşmeler neticesinde Doğu Almanya kendini feshetti ve savaştan 45 yıl sonra Almanya, yeniden tek bir devlet oldu.

Almanlardan Bir Adet Cami

Birinci Dünya Savaşı esnasında müttefikimiz olan Almanlar, cephede esir aldıkları Müslümanları bir kampta toplamıştı. Bu esir kampı, Berlin'e 60 km uzaklıktaki Wünsdorf şehrinde bulunuyordu ve kampa Halbmond, yani Hilâl ismi verilmişti.

Kampta, Almanların galip geldikleri cephelerden ele geçirdikleri ekseriyeti Afrikalı ve Asyalı 5 bine yakın esir bulunuyordu.

Sömürgelerindeki Müslümanları kendi safına çekerek İngilizleri ve Fransızları zayıflatmayı düşünen Almanlar, Müslümanlara şirin görünmek için her şeyi yapmaya hazırды. Kampın ortasına genel hatlarıyla Osmanlı mimarisinden esinlenilmiş, kubbesinde Kubbetü's-Sahre'den etkilenilmiş bir cami dahi inşa etmişlerdi. Hatta caminin açılışına Osmanlı'nın Berlin Sefiri Ahmed Muhtar Paşa da katılmıştı.

Almanlar buradaki esirleri, kendilerinin Müslümanların gerçek dostu olduğuna inandırmaya çalışıyordu. Bu düşüncayı yaymak için Osmanlı'dan hatipler dahi çağırılmıştı.

Kampta yürütülen propaganda faaliyetlerinden istenen netice elde edilemeyince kamp kapatıldı. Esirler çoğunlukla Romanya'da bulunan tarlalara çalışmaya gönderildi. Cami ise zaten ahşaptan inşa edilmişti. Zamana yenik düştü. Son olarak, günümüzde yapılan bir kazı çalışmasıyla yeri tespit edildi.

Esirlerin kamp hayatı, meşakkati az vaziyetteydi. Bayramlarını kutluyorlar, dinî vecibelerini yerine getirebiliyorlardı. Vefat edenler, kampın bir köşesinde bulunan Müslüman mezarlığına defnediliyorlardı.

Berceste

Dehr içinde kangı gün gördük ki akşam olmaya

Cenânî (Müverrih Bursalı Mustafa)

(Zaman içinde akşam olmayan, son bulmayan bir gün olmadı.)

دهر اچنجا قنچی کون کور ک که اقسام اولمايه

جنانی مؤرخ بؤسه لی مضطفی

O, gözümüzün önünde kaybolan şehir, nasıl bir şehirdi? Şimdi hayalini kurduğumuz ve özlemimizi duyduğumuz İstanbul'u, vakti zamanında hayal edip kurmuşlardı. Üstünde nice âlimlerin yürüdüğü yollar, muzaffer orduların geçtiği kapılar, huzurun paylaşıldığı konaklar nerede? Kuleler kubbelere galip mi geldi; yoksa çelik ve beton, güzelliği gölgeledi mi?..

.....
TUNAHAN KANICI

OSMANLI İSTAN- BUL'UNUN SONU

Nakış Nakış Dolunayın Şehir, Yavaş Yavaş Yolu Oluyor!

OSMANLI
İSTAN-
Tarihi, Yeşili, Suyu ile...
BULU,
YAŞAYAN
DOKULAR
MANZUME-
SİDİR!

Osmanlı İstanbul'unun dünü, bugünü ve yarını üzerine doyurucu bir sohbele hazır mısınız?.. Şehir kültürüyle alakalı yüzlerce çalışması bulunan Arkeolog Nezih Başgelen, İstanbul'un şehirleşme anlamındaki vahim durumunu özetlemekle kalmayıp, bu hâli düzeltmeye yönelik tavsiyelerde de bulunuyor...

.....
RÖPORTAJ: TUNAHAN KANICI-EMRE BOYACI

آنک چکایسی

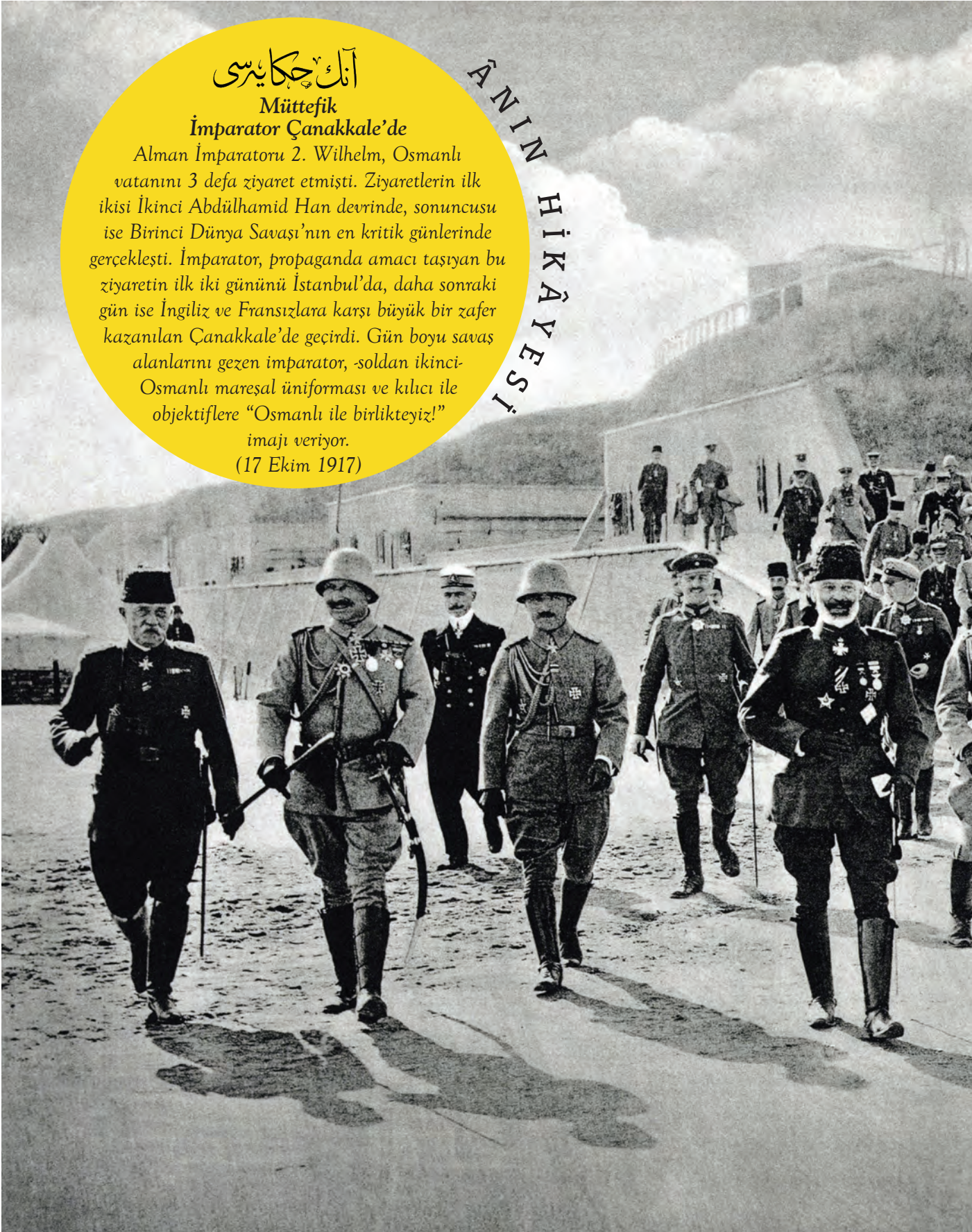
Müttefik

İmparator Çanakkale'de

Alman İmparatoru 2. Wilhelm, Osmanlı vatanını 3 defa ziyaret etmişti. Ziyaretlerin ilk ikisi İkinci Abdülhamid Han devrinde, sonuncusu ise Birinci Dünya Savaşı'nın en kritik günlerinde gerçekleşti. İmparator, propaganda amacı taşıyan bu ziyaretin ilk iki gününü İstanbul'da, daha sonraki gün ise İngiliz ve Fransızlara karşı büyük bir zafer kazanılan Çanakkale'de geçirdi. Gün boyu savaş alanlarını gezen imparator, -soldan ikinci-Osmanlı mareşal üniforması ve kılıcı ile objektiflere "Osmanlı ile birlikteyiz!"

imajı veriyor.
(17 Ekim 1917)

ÂNIN
HİKÂYESİ

CERRAHLARIN BABASI

Endülüslü Zehrâvî (Ebü'l-Kâsım Halef bin Abbâs ez-Zehrâvî (ö.404/1013), Emevî halifelerinden Üçüncü Abdurrahman, İkinci Hakem ve İkinci Hişam devirlerinde yaşamış, hususî tabibliğe kadar yükselmiştir.

Zehrâvî, her ne kadar tıbbın çeşitli dallarıyla ilgilenmişse de daha çok cerrah olarak tanınmıştır. Avrupa'da Bulcasis, Albucasis, Alcarani, Alzahavi, Ezzahravi gibi adlarla anılmış ve cerrahînin babası kabul edilmiştir.

Kitabü't-Tasrif (et-Tasrif li men Aceze ani't-Telif) isimli Arapça tıp ansiklopedisi, İslâm dünyasında tıp alanında yazılan en geniş ve Avrupa'da en çok rağbet gören eseridir.

Ansiklopedide genel tıp bilgileri ve esasları, 325 hastalığın belirtileri ve tedavileri, basit ve mürekkep ilaçlar, her hastalığa uygun gıda maddeleri; madenî, nebatî ve hayvanî ilaç tabletlerinin yapımı, ilaçların özellikleri, muadilleri, kullanım süreleri gibi konular işlenmiştir. Ansiklopedide, özellikle cerrahî operasyonlara dair açıklamalar ve 200 civarında

cerrahî aletin resimleri dikkat çekmektedir. Bu eser, Zehrâvî'den sonra gelen tabiplere, bilhassa cerrahlara yegâne kaynak olmuştur.

Zehrâvî'nin gerçekleştirdiği ameliyatlardan bazıları şunlardır: Mesane taşları ameliyatı; ameliyatta kesilecek bölgenin işaretlenmesi, kesme şekilleri; damar genişlemelerinin cerrahî tedavisi ve damarları birbirine bağlama ameliyatı; ameliyatlarda kullanılan dikiş teknikleri ve kullanılan iplik çeşitleri; kan aldırma, deriden veya damardan nasıl kan alınacağı, kan alma aletleri, neşterler...

Eseri, Avrupa dillerine tercüme edildiği gibi, cerrahlıkla ilgili otuzuncu kısım, Fatih Sultan Mehmed devri cerrahlarından Amasyalı Şerefüddin Sabuncuoğlu tarafından Türkçeye tercüme edilerek sultana takdim edilmiştir.

Bugünkü Diyarbakır şehrine, kale surlarının renginin siyaha çalmasından dolayı "Kara Âmid" dendiğini, "Bekr'in diyarı" manasındaki "Diyâr-ı Bekr" 7. asırda beldeyi Bizans'tan fetheden Bekr isimli Arap kabilesinin adından geldiğini, Arapların şehre Âmid ismini verdiğini...

BİLİYOR
MUYDUNUZ?

BİR MECLİS

DÂRU'L-ERKAM

Dâru'l-Erkam, İslâmiyet'in ilk yıllarında Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) tarafından merkez olarak kullanılan yerdir. İlk Müslümanlar, sahabe-i kirâmın öncüleri burada toplanır ve Efendimiz'in (s.a.v.) sohbetinden istifade ederlerdi. Tebliğin ilk yurdu olan Dâru'l-Erkam, Safa Tepesi'nin eteklerinde yer alıyordu. Kelime anlamıyla "Erkam'ın Evi" manasına gelen Dâru'l-Erkam, Ebu Abdullah el-Erkam bin Ebu'l-Erkam'a (r.a.) aitti. Miladî 594 senesinde Mekke-i Mükerreme'de dünyaya gelen Hz. Erkam (r.a.), ilk Müslüman olan zâtlardan yedincisiydi. Genç yaşta İslâm ile şereflenen bu aziz sahabe, Müslüman olduktan hemen sonra evini teblig ve irşad için Fahr-i Âlem Efendimiz'e (s.a.v.) açmıştı. Bazı kaynaklar, Dâru'l-Erkam'ın bi'setin dördüncü yılından itibaren kullanıldığını söylese de Efendimiz (s.a.v.) baştan beri burayı kullanmıştı.

Dâru'l-Erkam, önemli bir mekândı. Hemen her gün Dâru'n-Nedve'de toplanıp Efendimiz (s.a.v.) aleyhine planlar yapan müşriklere karşı, Müslümanların istişare meclisi, sığınağı, esenlik mekânıydı burası. Fahr-i Âlem Efendimiz (s.a.v.), Dâru'l-Erkam'ı bi'setin altıncı yılına kadar aktif şekilde kullandı ve Hz. Ömer'in (r.a.) İslâm ile müşerref olmasının ardından buradan ayrıldı. Hz. Erkam (r.a.) Medine-i Münevvere'ye ilk hicret edenler arasındaydı. Bedir, Uhud ve Hendek başta olmak üzere

tüm gazvelere katıldı. Bedir'den elde edilen ganimetler arasında yer alan Merzûban isimli bir kılıcı, Efendimiz (s.a.v.), Hz. Erkam'a (r.a.) vermişti. Hz. Erkam (r.a.) hem Efendimiz'in (s.a.v.) hem de Hulefa-i Raşidin hazretinin istişare meclislerinde yer aldı. İhlas ve samimiyetle İslâm'a hizmet etti.

Hicretin 53. yılında (673) Medine-i Münevvere'de vefat etti. Cenaze namazını Sa'd bin Ebi Vakkas (r.a.) kıldırdı. Dâru'l-Erkam ise Erkam ailesi tarafından kullanıldı. Hz. Erkam (r.a.) evlatlarına evin satılmamasını, bir şeref vesikası olarak saklanmasını vasiyet etmişti. Evlatları ve torunları Dâru'l-Erkam'ı bu surette muhafaza ettiler. Abbasi halifesi Ebu Cafer el-Mansur, aynı maksada mebni olarak Dâru'l-Erkam'ı satın aldı. Sonraki yıllarda ev genişletildi ve içine bir de mescid yapıldı. Dâru'l-Erkam, asırlar boyunca hatirasına sadık kalınarak zaman zaman tadilata uğradı. En son Sultan Üçüncü Murad Han devrinde tamamen mescid hâline getirildi. Mescid-i Haram'ın genişletildiği 1955 yılına kadar Dâru'l-Erkam, bu şekilde muhafaza edildi. 1955 yılında ise yıkılarak Mescid-i Haram sınırlarına katıldı.

Herkesin Bir Adalet Anlayışı Vardır...

Hemen her toplumun bir adalet anlayışı vardır. Hz. Ömer (r.a.), adaleti, mülkün temeli olarak tarif ederken, Timur Han “Ülkeler kılıçla alınır, ancak adaletle korunur!” diyerek önemini belirtir. Balzac, “Kanunlar, örümcek ağları gibidir; zayıflar, ağı yakalanır, güçlülerse ağı delip geçer.” diyerek, Fransa başta olmak üzere Avrupa hukuk sistemini

acımasızca eleştirir. Çinliler, daha neşelidir: “Sanıkların ikisi de zenginse hâkim istifa eder. Biri zengin diğeri fakirse zengin kazanır. İkisi de fakirse adalet yerini bulur.” Günümüz Avrupalısı, kendi kanunlarının en insancıl, en çağdaş olduğunu ileri sürer ve başka toplumları hakir görür. Bugünkü hukuki seviyelerine deneme yanılmayla ve milyonlarca insanı harcamakla geldiklerini hatırlamak bile istemez. Biz, onların bugünkü seviyeye nasıl geldiğini merak edip araştırdık. Ortaya bu test çıktı...

1-Ortaçağ Avrupa'sında aşağıdaki suçlu(!)lardan hangisi idam ediliyordu?..

- a-İntihara teşebbüs edenler
- b-Tarlalara zarar veren fareler
- c-İç çamaşırı temiz olanlar
- d-Hepsi

2-İngiliz krallarından Kral VIII. Henry, kendisine erkek çocuk doğurmayan kraliçe Anne Boleyn'i ortadan kaldırmak için tutuklatır. Ancak ortada bir delil yoktur. Kilise babaları toplanır ve kadıncağızın cadı olduğunu ilân ederler. Zavallı kadın, 19 Mayıs 1534 tarihinde idam edilir. Onunla birlikte birinin daha boynu vurulur. Kimdir bu talihsiz?..

- a-Dağlar kızı Zeyna
- b-Anne Boleyn'in evcil köpeği
- c-Leydi Diana
- d-Lord Ponçık

3-1442 yılında İsviçre'nin Zürih şehrindeki mahkeme, bir kurdu muhakeme etmişti. Suçu, ormanda yakaladığı iki genç kızı öldürmekti. Mübaşirin “Sanığı getirin!” diye bağırması üzerine demir bir kafes içine konulmuş olan kurt getirilir. Sonrasında neler olur?..

- a-Savcı kurdun suçlarını yüzüne karşı okur. Bir avukat da kurdu savunur.
- b-İki hukuk adamı arasında müthiş mücadele, kavgaya dönüşür.

c-Sonuçta kurt, suçlu bulunur ve asılarak idam edilir.
d-Hepsi

4- Engizisyon mahkemelerinde cellatlık yapan Alman Franz Schmidt'in (ö.1634) geride bıraktığı hatıralar, kısmen de olsa zavallı insanlara neler çektirdiklerini gözler önüne sermektedir. Herif, 2-3 yılda kadın erkek 361 kişiyi nasıl idam ettiğini ve bir o kadarına da nasıl işkence yaptığını anlatmaktadır. Görev yaptığı sürede kaç kişinin canına okuduğunu varın siz hesap edin. Franz'ın bir başka özelliği daha vardı. Buyrun tahmin edin...

a-Çevresinde "şifacı" olarak da biliniyordu.

b-Baltasıyla hem kelle hem de ormanda ağaç keserdi.

c-Rüşvet karşılığı idam mahkumlarının firar etmesine göz yumardı.

d-İşkence sırasında güler yüzlü olmayı ihmal etmezdi.

5- Ölüm cezaları hep tartışılmalıdır. 1688 tarihli Fransız Askeri Ceza Yasası, ölüm cezasına çarptırılan kişilerden bazılarını affediyordu. Tabii ki asalet sahibi olmaları şartıyla... Neydi ölüm cezasını ortadan kaldıran sebep?..

a-Mahkeme heyetine yüklüce bağışta bulunmak

b-Bir başka mahkumla evlenmek istemeleri

c-Cellatla akraba olmak

d-Hiçbiri

6- ABD'li yargıç Charles Lynch, 1700'lü yıllarda at hırsızını affetmez, tek celsede asardı. M.Ö. 600'lerde yaşamış Atinalı hukukçu Draco ondan da ileriydi. Marifeti ne idi?..

a-Hırsız, atın kuyruğuna bağlayıp yerlerde süründürürdü.

b-Sadece hırsız değil, anne ve babasını da cezalandırırdı.

c-İnsanları, lahana çalmaktan idam ettirirdi.

d-Karşısına kimi çıkartırlarsa çıkartsınlar, suçuna bakmadan idam ederdi.

7- ABD'ye göç eden iki İtalyan Ferdinando Nicola Sacco ve Bartolomeo Venzetti, çalışma şartlarının kötülüğünden dert yandıkları ve iyileştirilmesi üzerine yaptıkları konuşmalarıyla tanınırlardı. Halkı isyana teşvikle tutuklandılar. Ancak ortada hiçbir delil yoktu. Yedi yıl hapisteye tutuldular. Bu süre içinde suçlama değişti. Yedi dakika arayla elektrikli sandalye

ile idam edildiler. Suçsuzlukları tam elli sene sonra, 1977'de ilân edildi. İsnad edilen suç neydi?..

a-Adalet Bakanlığı'nın on dördüncü katından bir fabrikanın muhasebecisini atmak

b-ABD başkanına suikast düzenlemek

c-Beyaz Saray'ı kurşunlamak

d-Borsayı manipüle etmek

8- ABD eyaletlerinin herbirinin kendisine has kanunları vardır ki çoğu ilginçtir. Oklahoma yasalarına göre yayaya çarpan sürücünün ilk yapması gereken ne olmalıdır?..

a-Ambulans çağırması

b-Yayayı hastaneye götürmeli

c-Olay yerinden tüymeli

d-Çarptığı kişiye ismini ve adresini vermeli

9- İtalya'nın kuzeyinde Borgo ile Vodo köyleri arasında münazaalı üç çayırın hangi tarafa ait olduğu davası, 1913 Mart'ında Belluno şehri mahkemesinde karara bağlandı. Davayı, Vodolular kazandı. Bilin bakalım dava ne kadar sürmüştü?..

a-365 gün 6 saat

b-500 yıl

c-40 gün 40 gece

d-Birkaç sene

10- François Rabelais ve Paul Verlaine adlı iki Fransızın şiirleri, kanunun takibine uğramıştı. 1932 yılında İngiltere'de James Cook adlı 20 yaşında bir genç, bu yüzden 12 ay hapis cezasına çarptırılmıştı. Suçu ne idi?..

a-Şiirleri, İngilizceye çevirmek

b-Şairlerle selfi çektirmek

c-Müsveddeleri matbaaya götürmek

d-Şiir kitaplarını basıp dağıtmak

CEVAPLAR: 1) d, 2) b, 3) d, 4) a, 5) b (Evlernenin, ölümlerinden daha ağır bir ceza olduğu yazılıydı. Asil insanları, halktan farklı olarak yargılayabilmek için konulmuştu), 6) c (Bugün bile merhametsiz, çok kati manasında Drakonik denmektedir.), 7) a, 8) d, 9) b, 10) c